

PODÁNÍ OZNÁMENÍ PODLE SMĚRNICE PSÚ O OCHRANĚ OZNAMOVATELE

Oblasti působnosti a práva oznamovatele

Směrnice o ochraně oznamovatele se vztahuje k následujícím **oblastem**:

- a. zadávání veřejných zakázek;
- b. finanční služby, produkty a trhy a předcházení praní peněz a financování terorismu;
- c. bezpečnost a soulad výrobků s předpisy;
- d. bezpečnost dopravy;
- e. ochrana životního prostředí;
- f. radiační ochrana a jaderná bezpečnost;
- g. bezpečnost potravin a krmiv, zdraví a dobré životní podmínky zvířat;
- h. veřejné zdraví;
- i. ochrana spotřebitele;
- j. ochrana soukromí a osobních údajů a bezpečnost sítí a informačních systémů;
- k. ochrana finančních zájmů Unie podle článku 325 Smlouvy o fungování EU a blíže upřesněná v příslušných opatřeních Unie;
- l. porušení týkající se vnitřního trhu podle čl. 26 odst. 2 Smlouvy o fungování EU, včetně porušení unijních pravidel hospodářské soutěže a státní podpory, jakož i porušení týkající se vnitřního trhu v souvislosti s jednáními, která porušují pravidla týkající se daně z příjmů právnických osob, nebo s mechanismy, jejichž účelem je získání daňové výhody, která maří předmět nebo účel příslušného práva v oblasti daně z příjmů právnických osob.

Oznamovatel je zaměstnanec PSÚ, který má důvodné podezření, že v PSÚ dochází k protiprávnímu jednání či jinému porušování povinností v rámci oblasti působnosti směrnice, má možnost oznámit takovéto jednání v dobré víře bez jakýchkoliv obav z odvetných opatření. Právo podat oznámení se vztahuje rovněž na zaměstnance těch subjektů, které jsou s PSÚ ve smluvním nebo tomu obdobném vztahu, avšak pouze za podmínky, že důvodné podezření o protiprávním jednání či jiném porušování povinností v rámci oblasti působnosti směrnice tito zaměstnanci nabyli v rámci výkonu pracovní činnosti v souvislosti s daným smluvním vztahem.

Za oznamovatele se pro účely této směrnice považuje i uchazeč o zaměstnání, který ještě nebyl přijat na pozici, pro niž byl vybrán a účastník výběrového řízení, který postoupil ve výběrovém řízení do části, v níž se osobně účastnil výběrového řízení v PSÚ.

Za oznamovatele se pro účely této směrnice považuje i zaměstnanec jiné společnosti nebo osoba samostatně výdělečně činná, která pro PSÚ koná práce nebo veřejnou zakázku na jiném než pracovněprávním základě.

Oznamovatel je dle této směrnice oprávněn oznámit jednání pouze ve veřejném zájmu a v dobré víře, že jím podávané oznámení se opírá o věrohodná fakta a skutečnosti.

Oznamovatel má **právo prvotní volby**, a to jestli pro podání oznámení využije vnitřní oznamovací systém, externí oznamovací systém, nebo učiní oznámení prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení. Institut uveřejnění je doporučováno využít až po neúspěšném vyřízení podaného oznámení prostřednictvím oznamovacích kanálů dle předchozí věty.

Oznamovatel má **právo být vyrozuměn o přijetí oznámení** do 7 dnů od jeho přijetí povinným subjektem.

Oznamovatel má **právo být informován o průběhu vyšetřování** podaného oznámení, pokud toto nenaruší samotné vyšetřování nebo nepoškodí práva dalších osob. Oznamovatel nemá právo na poskytnutí kopie materiálů týkajících se vyšetřování.

Oznamovatel má **právo být informován o výsledku šetření** podaného oznámení, navrhaných opatřeních, pokud se prokázalo, že oznámení bylo důvodné, a to do 3 měsíců od podání oznámení. Povinnost informovat oznamovatele dle předchozí věty se vztahuje i na situaci, kdy příslušná osoba vyhodnotí oznámení jako nedůvodné.

Ochrana oznamovatele se poskytuje nejméně v rozsahu poskytnutém směrnicí, formou zákazu uplatnění odvetných opatření (jednání v pracovním kontextu vyvolaného oznámením, které působí nebo může způsobit neoprávněnou újmu oznamovateli).

Totožnost oznamovatele může být sdělena pouze s jeho výslovným souhlasem, vyjma zákonem stanovených výjimek, např. dožádání ze strany orgánů činných v trestním řízení.

Ochrana se oznamovateli poskytuje po dobu řešení jím podaného oznámení. V případě, že měl oznamovatel oprávněné důvody domnívat se, že podání oznámení bylo důvodné a týkalo se oblastí stanovených Směrnicí, je oznamovatel chráněn ještě nejméně po dobu následujících pěti let.

Ochrana se poskytuje i osobě, která poskytla oznamovateli pomoc při zjišťování informací uvedených v oznámení a osobě blízké.

Práva na ochranu se nelze vzdát.

Oznamovatel nenes odpovědnost za své oznámení za předpokladu, že měl oprávněné důvody se domnívat, že podání oznámení bylo důvodné a týkalo se oblastí stanovených Směrnicí.

Oznamovatel nese za své jednání odpovědnost, pokud získáním oznamovaných informací nebo jejich oznámením naplní skutkovou podstatu trestného činu.

Obsah oznámení

Obsahem oznámení je zejména:

- datum podání oznámení;
- jméno, příjmení, datum narození a kontaktní údaje oznamovatele;
- oblast působnosti dle směrnice;
- shrnutí podstaty a obsahové stránky oznámení, včetně identifikace osob, vůči kterým je oznámení směřováno, je-li jejich totožnost známa;
- důkazy, na jejichž základě je podáváno oznámení.

Oznamovatel může pro podání oznámení využít zpracovaný Formulář pro podání oznámení dostupný na adrese <http://www.psu.cas.cz/cs/ustav/kontakty/podminky-prijimani-dokumentu.html>.

Způsob podání oznámení

Oznámení lze příslušné osobě podat následujícími způsoby:

1. **elektronicky**: prostřednictvím formuláře pro podání oznámení dostupného na adrese <http://www.psu.cas.cz/cs/ustav/kontakty/podminky-prijimani-dokumentu.html>. Formulář tvoří přílohu č. 1 této směrnice. Oznamovatel zašle vyplněný formulář na zaměstnavatelem zřízenou e-mailovou adresu oznameni@psu.cas.cz.
2. **písemně** - na podatelnu PSÚ v Brně nebo Praze. Takto podané oznámení musí být v zalepené obálce, která musí být čitelně označena nápisem "OZNAMENÍ WHISTLEBLOWING - NEOTVÍRAT";
3. **ústně (osobně)** v budově PSÚ, a to po dohodě s příslušnou osobou. O ústním podání bude vyhotoven písemný zápis;
4. **telefonicky**

Oznámení lze učinit anonymně. V případě podání oznámení bez uvedení kontaktních údajů na osobu oznamovatele nebude ze strany povinného subjektu/příslušné osoby možno dodržet všechny povinnosti plynoucí ze směrnice o ochraně oznamovatele, tedy např. informovat oznamovatele o přijetí oznámení nebo informovat oznamovatele o výsledku šetření.

Ochrana podle článku 5 se poskytne i anonymnímu uživateli, jehož totožnost je následně určena nebo se k ní přihlásí.

Pověřené osoby

Přijímat oznámení od oznamovatele a vykonávat další činnosti s tím související je oprávněna pouze pověřená osoba. Tato osoba je odpovědná za přijímání oznámení a nakládání s nimi.

Osobou pověřenou pro příjem a vyřizování oznámení dle této směrnice je předseda Etické komise PSÚ.

Pověřená osoba si při své činnosti může vyžádat spolupráci dalšího člena Etické komise PSÚ.

Pověřená osoba není při své činnosti dle této směrnice **podřízena** žádnému vedoucímu zaměstnanci.

Pověřená osoba:

- chrání především totožnost oznamovatele a obsah jím učiněného podání.
- zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti, a to i po ukončení výkonu této činnosti,
- postupuje při výkonu své činnosti nestranně,
- plní pokyny povinného subjektu.

Pověřená osoba **přijímá oznámení** prostřednictvím VOS - e-mailové adresy, písemně, prostřednictvím schránky, nebo ústně do protokolu.

Při ústním přijetí poučí oznamovatele o jeho právech, odpovědnosti za učiněné podání a ochraně vč. skutečnosti, že se této ochrany nelze vzdát.

Při ústním podání se pořizuje zvuková nahrávka, její pořízení může oznamovatel odmítnout, v takovém případě se pořídí pouze písemný záznam, který musí obsahovat zejména místo, čas a označení úkonů, které jsou předmětem záznamu, údaje umožňující identifikaci přítomných osob, vylíčení průběhu předmětných úkonů. Oznamovateli musí být umožněno se vyjádřit k obsahu záznamu.

Přijaté oznámení pověřená osoba:

- **vyhodnotí**, zda spadá do oblasti podání uvedených Směrnicí
- vyhodnotí, zda měl oznamovatel oprávněné důvody se domnívat, že podání oznámení bylo důvodné
- **zahájí interní šetření** v předmětné věci, případně předá věc k prověření příslušnému odbornému útvaru **bez uvedení informací o oznamovateli**, způsobu, jak bylo s podáním naloženo,
- **vyrozumí** oznamovatele do tří měsíců ode dne přijetí oznámení. Anonymní oznamovatel se nevyrozumí.
- nedůvodná oznámení, jejichž obsah nespadá do působnosti orgánů činných v trestním řízení nebo jiného orgánu, bez dalšího založí. O založení vyrozumí oznamovatele.

K prověření oznámení může pověřená osoba provádět vlastní šetření. Při takovém šetření je pověřená osoba oprávněna požadovat při činnosti dle této směrnice po zaměstnancích PSÚ vydání listin či jiných věcí, podání vysvětlení, a tito jsou povinni této žádosti pověřené osoby vyhovět, jsou povinni jí poskytnout součinnost a umožnit i vstup do kanceláře či jiných prostor.

Pověřená osoba je povinna **vyrozumět oznamovatele o přijetí jeho oznámení** do 7 dnů ode dne přijetí oznámení. Tato povinnost se neuplatní zejména v případě, kdy:

- oznámení nemůže být přijato,
- oznamovatel výslovně požádal, aby nebyl informován o přijetí oznámení,
- je zřejmé, že by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele,
- oznámení bylo učiněno anonymně mimo aplikaci, bez zanechání kontaktu.

Písemnosti adresované pověřené osobě jsou této osobě předávány neotevřené.

Pověřená osoba průběžně navrhuje řediteli PSÚ přijetí opatření k odstranění závad zjištěných v rámci prověřování oznámení bez uvedení totožnosti oznamovatele a bez prozrazení důvěrných informací obsažených v oznámení.

PSÚ je povinen přijmout na základě šetření nějaké vhodné opatření, není však vázán návrhem pověřené osoby.